

ЧОРНОМОРСЬКИЙ БІОСФЕРНИЙ ЗАПОВІДНИК у межах Миколаївської області

Створення:

заповідано 1927 року,
у Миколаївській області – у 1927, 1937 роках.

Площа: загальна - 109254,8 га
(Херсонська та Миколаївська області),
у межах Миколаївщини:
заповідна зона – 2749 га,
буферна зона – орієнтовно 6810 га.

Контакти:

вул. Лермонтова, 1, м. Гола Пристань,
Херсонська область, 75600
сайт: <http://bsbr.org.ua>
e-mail: bsbr-priemn@ukr.net

Чорноморський біосферний заповідник є спеціалізованою природоохоронною та науково-дослідною установою. Його історія починається з 14 липня 1927 року, коли була прийнята Постанова ради народних комісарів УРСР № 172 «Про утворення надморських заповідників по берегах Чорного і Азовського морів» з метою «охоронити природу надбережжя Чорного і Азовського морів, зокрема фауну птахів від хижацького знищення їх під час перельоту і гніздування». До території тоді увійшли о-ви Довгий та Круглий з однокілометровою смугою акваторії навколо них (нині територія Миколаївщини). Ділянку Волижин ліс заповідано Постановою ради народних комісарів УРСР від 01.07.1937 № 47 «Про державні природні заповідники УРСР». Наразі територія має статус біосферного заповідника.

15 лютого 1985 року Чорноморський біосферний заповідник був уведений до Світової мережі біосферних резерватів, про що виданий сертифікат ЮНЕСКО.

Науковий об'єкт «Природний комплекс аренних ділянок та пов'язані з ними узбережжя Чорноморського біосферного заповідника (у т.ч. ділянка Волижин ліс) віднесений до наукових об'єктів, що становлять національне надбання (з 2013 року).

Унаслідок складного сполучення унікальних зональних та азональних компонентів за екологічним і природоохоронним значенням територія заповідника не має аналогів у Чорноморсько-Азовському регіоні України та Європи.

У межах миколаївської частини біосферного заповідника зберігається 3 типи природних комплексів: азональний лісостеповий комплекс на Нижньодніпровських пісках, у т.ч. Волижин ліс, островні природні комплекси з масовим гніздуванням водоплавних та коловодних птахів (о-в Круглий з унікальним гніздуванням пухівки), природно-аквально-ландшафтний комплекс мілководних морських заток (Ягорлицька та Тендрівська затока).

Чорноморський біосферний заповідник підпорядкований Національній Академії Наук України. Миколаївська частина території заповідника закріплена за спеціальною адміністрацією, яка знаходиться у м. Гола Пристань Херсонської області.

Віковий дуб у Волижиному лісі
Фото: Марина Романенко

Берег лиману на ділянці Волижин ліс
Фото: Василь Леонт'єв

Гніздування орлана білохвостого
Фото: Юрій Москаленко

Пухівка в затоці біля о. Круглий
Фото: Юрій Москаленко

Рястка Буше
Фото: Ольга Уманець

Вільшаний ліс на ділянці Волижин ліс
Фото: Юрій Москаленко

Полоз сарматський, Палласів
Фото: О. Уманець

Види тварин на фото та рястка Буше включені до Червоної книги України